

Wiesława Dąbala
CBS IFiS PAN
E-mail: w.dabala@onet.pl

Zastosowanie randomizacji odpowiedzi w pytaniach drażliwych dla oszacowań frakcji w badaniach reprezentacyjnych

Za drażliwe w badaniach ankietowych uznawane są głównie pytania o sprawy intymne, uzależnienia, nałogi, sytuację finansową itp. Zwiększenie poczucia anonimowości respondentów, poprzez wprowadzenie mechanizmów randomizacji (ulośowania) odpowiedzi zmniejsza liczbę braków danych i odpowiedzi wymijających.

Zastosowano modele randomizacji odpowiedzi zaproponowane przez P. T. Liu, L. P. Chow i W. H. Mosleya. Są to modele dające większe możliwości oszacowań, w porównaniu z modelami S. L. Warnera i B. G. Greenberga prezentowanymi w 2012 roku na KZM w Zakopanem.

Szacowanymi parametrami populacji skończonej są frakcje rozłącznych k -kategorii odpowiedzi ($K > k \geq 2$) pytań drażliwych. Konstrukcja estymatorów pozwala na przeprowadzenie oszacowań dla losowych prób nieprostych z niepełną realizacją, z wykorzystaniem wag. Możliwe jest także oszacowanie wariancji estymatorów.

Literatura

- [1] Cz. Bracha, *Teoretyczne podstawy metody reprezentacyjnej*, PWN, Warszawa 1996.
- [2] P. T. Liu, L. P. Chow, W. H. Mosley, *Use of the Randomized Response Technique with a New Randomizing Device*, Journal of the American Statistical Association 70 (1975).
- [3] P. T. Liu, L. P. Chow, *A New Discrete Quantitative Randomized Response Model*, Journal of the American Statistical Association 71 (1976).
- [4] Z. Mielecka-Kubiś, *Ilościowe aspekty badania problemów alkoholowych w Polsce*, Prace naukowe AE, Katowice 2001.